

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ για τη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση Ελλάδα-Κύπρος 29-30 Μαρτίου 2018

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Επιμέλεια: Καθηγητής Γρηγόρης Μακρίδης*

Το πρόγραμμα και οι εισηγητές στη διημερίδα βρίσκονται στην ιστοσελίδα με σύνδεση <http://prognosis.eu/events/> .

Οι εισηγήσεις βρίσκονται στο χώρο
<http://www.thalescyprus.com/index.php?id=24>

1^η Μέρα

Εργαστήρι: Αρχές και Τρόποι Διαχείρισης της Σχολικής Τάξης

Αρκετές καλές και σωστές πρακτικές συζητήθηκαν με συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς για τις αρχές και τρόπους διαχείρισης της σχολικής τάξης. Είναι γεγονός ότι οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται τέτοιου είδους εργαστήρια από τα οποία να μπορούν αποτελεσματικά να έχουν ανατροφοδότηση για καλές πρακτικές και να παίρνουν ιδέες για τη σωστή διαχείριση εκπαιδευτικών και άλλων σεναρίων εντός της σχολικής τάξης.

Εργαστήρι: Η Ορθή Χρήση της Ελληνικής Γλώσσας : Εφικτός ή ανέφικτος στόχος;

Ένας κατάλογος 100 γλωσσικών προτάσεων δόθηκαν στους εκπαιδευτικούς συμμετέχοντες οι οποίοι είχαν την πρόκληση να βρουν λάθη και να μάθουν τη σωστή χρήση της ελληνικής γλώσσας. Ήταν φανερό ότι υπάρχει σημαντικός βαθμός σύγχυσης για την ορθή χρήση της ελληνικής γλώσσας και τέτοιου είδους εργαστήρια με ειδικούς θα πρέπει να γίνονται συχνά.

2^η Μέρα

Η Εξέλιξη της Παιδείας από το “ΠΑΙΔΕΙΑ 1.0” έως το “ΠΑΙΔΕΙΑ 4.0”.

Μια πρόκληση με σχεδιασμούς και σκέψεις για το μέλλον της Παιδείας και πως το σχολικό σύστημα μάθησης αναμένεται να αλλάξει στο μέλλον λόγω έμμεσης επιβολής από την εξέλιξη της τεχνολογίας αλλά και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ο σχολική τάξη συνεχίζει να έχει την ίδια μορφή που είχε πριν 100 χρόνια και δεν αναμένεται να κρατήσει πολύ. Η πρόσβαση στη γνώση γίνεται πλέον εύκολη λόγω τεχνολογίας και αναμένεται ότι ο στόχος των σχολικών τάξεων ή περιβάλλοντος θα είναι στο μέλλον περισσότερο για εφαρμογές της γνώσης, ανάπτυξη δεξιοτήτων και παραγωγή δημιουργικής καινοτομίας.

Στρογγυλό Τραπέζι, ΘΕΜΑ: Εσπερινά Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, Προβληματισμοί και Προτάσεις.

Έχουν διατυπωθεί εσωτερικά εμπόδια στη μάθηση των ενήλικων μαθητών, εμπόδια που σχετίζονται με προϋπάρχουσες γνώσεις και αξίες. Εμπόδια επίσης που απορρέουν από τη χαμηλή αυτοεκτίμηση και έλλειψη αυτοπεποίθησης. Πολλοί που διέκοψαν τη σχολική εκπαίδευση νοιώθουν ότι έχαναν το χρόνο τους αφού δεν προχωρούσε η επίδοσή τους και δεν έβρισκαν τη στήριξη που χρειαζόνταν. Βίωσαν προβλήματα στη ζωή τους που τους ανάγκασαν να εγκαταλείψουν την πορεία σωστής μάθησης και στη συνέχεια αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το σχολείο. Κάτω των 25 ετών οι φοιτούντες στα εσπερινά σχολεία της Κύπρου και οι περισσότεροι εγκατέλειψαν τη φοίτησή τους λόγω απουσιών ή οικογενειακών προβλημάτων.

Έγινε συζήτηση γύρω από ερωτήματα σχετικά με το εκπαιδευτικό πλαίσιο-σχετικά με τις συνθήκες φοίτησης, με την ύλη και το εκπαιδευτικό προσωπικό των εσπερινών σχολείων. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να πιστοποιούνται ότι μπορούν να διδάξουν ενήλικες. Επίσης τα εσπερινά σχολεία θα ήταν χρήσιμο να εξελιχθούν ως μια ιδιαίτερη κατηγορία σχολείων που να προσφέρουν δια βίου μάθηση προς όλους τους ενήλικες και όχι μόνο σε όσους εγκατέλειψαν τη Μέση Εκπαίδευση στο παρελθόν, με άλλα λόγια τα Εσπερινά Σχολεία δεν μπορούν να εξυπηρετούν μόνο την Μέση Εκπαίδευση.

Ιδιαίτερα σχόλια από τους συμμετέχοντες-ακροατήριο ήταν: «όλοι έχουμε ευκαιρίες στη ζωή, αλλά το εσπερινό σχολείο πρέπει να δίνει πολλές ευκαιρίες δια βίου μάθησης, να εντοπιστούν όλα τα πρόσωπα που διέκοψαν τη φοίτησή τους και να βρεθεί μια μεθοδολογία να επιστρέψουν πίσω στο σχολείο και στη μάθηση. Μεγάλο πρόβλημα απουσιών λόγω ανάγκης εργασίας». Σχόλιο: «Είμαι μητέρα 2 παιδιών, 9 χρονών και 7 χρονών. Φοιτώ και νιώθω ένοχη που αφήνω τα παιδιά μου στο σπίτι ενώ αν είχαμε κάποιον να μας φυλάει τα παιδιά θα ήταν καλύτερα».

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και η χρήση νέων τεχνολογιών θα πρέπει να είναι από τις νέες καινοτομίες που πρέπει να εισαχθούν στα εσπερινά σχολεία και στην Κυπριακή δια βίου μάθηση.

Για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού το θέμα των εσπερινών σχολείων είναι στην επικαιρότητα και εργάζεται προς την μετεξέλιξη τους αφού υπήρξε παραδοχή ότι λειτουργούν αναχρονιστικά. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την επιμόρφωση των ενήλικων γίνεται αλλά θα πρέπει να ενισχυθεί με πρόγραμμα πιστοποίησης. Σχεδόν μη υπαρκτή η προβολή των εσπερινών σχολείων από το Υπουργείο Παιδείας.

Τέλος, ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα φαίνεται να είναι η απουσία ψυχολόγου από τα εσπερινά σχολεία καθώς και εκπαιδευμένων συμβούλων για την επαγγελματική πορεία των ενήλικων μαθητών.

Εργαστήρι, Φάκελος Αξιολόγησης – Portfolio: Λειτουργία και Χρήση του στο Νηπιαγωγείο

Μέθοδοι και καινοτομίες στην μάθηση στα νηπιαγωγεία και η χρήση του φάκελου αξιολόγησης ήταν το θέμα του εργαστηρίου. Αναπαραστάσεις με χρήση κούκλων ήταν μέρος του εργαστηρίου, πράγμα που ενθουσίασε του συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς, γνωρίζοντας από πρώτο χέρι την αποτελεσματική λειτουργία του πορτοφολιού στο νηπιαγωγείο.

Στρογγυλό Τραπέζι, ΘΕΜΑ: Πως μπορούμε να διορθώσουμε την αδυναμία της Κύπρου στις διεθνείς έρευνες όπως την PISA;

Από την πλευρά των θεσμών και των εκπαιδευτικών δηλώνεται ότι βίωσαν απογοητευτικές εμπειρίες και η Κύπρος αξιολογήθηκε τελευταία στην Ευρώπη. Ο Μέσος όρος για την Κύπρο την τοποθετεί στο επίπεδο 2 , δηλαδή αναλφάβητοι στα Μαθηματικά με πολύ χαμηλό μέσο όρο κατανόησης κειμένου, πράγμα που με συνδυασμό κειμένου μαθηματικής λογικής πολλαπλασιάζει τις δυσκολίες που έχουν οι Κύπριοι μαθητές. Πολύ μικρό ποσοστό μαθητών στα ανώτερα επίπεδα. Το 2018 πραγματοποιήθηκε η 3^η συμμετοχή της Κύπρου στην έρευνα ΠΙΖΑ και όλοι ελπίζουν ότι θα διαπιστωθεί κάποια βελτίωση λόγω των μέτρων που άρχισαν να εφαρμόζονται. Μέτρα που έχουν ληφθεί συμπεριλαμβάνουν, αναδιαμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων, εισαγωγή δεικτών επιτυχίας, νέο Λύκειο με νέα δομή και προγράμματα. Στην ουσία κατάργηση του Ενιαίου Λυκείου και εισαγωγή του θεσμού με δέσμες μαθημάτων, με σύσταση ειδικής επιτροπής πρόσφατα στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Υπάρχουν προκλήσεις σε επίπεδο συστήματος και προκλήσεις σε επίπεδο σχολικών μονάδων και χρειάζονται μέτρα για αλλαγές εντός της τάξης, αλλαγές στη μεθοδολογία και ανάγκη αποφόρτωσης του σχολείου.

Από την μαθητική κοινότητα δηλώθηκε ότι η σοβαρότητα συμμετοχής ήταν καλύτερη φέτος από άλλες χρονιές. Τα δείγματα που δόθηκαν στους μαθητές δεν φάνηκαν χρήσιμα. Υπάρχει πρόβλημα ταχύτητας επίλυσης των θεμάτων της ΠΙΖΑΣ από τους μαθητές. Η σχετική προετοιμασία δεν είχε καμία σχέση με την εξέταση. Το εκπαιδευτικό σύστημα θα έπρεπε να ευαισθητοποιήσει περισσότερο τους μαθητές, κάτι που δεν έγινε. Θα πρέπει να προηγηθεί διάλεξη από τους εκπαιδευτικούς ώστε οι μαθητές να μην αδιαφορούν για τον διαγωνισμό.

Στον τύπο γίνεται μόνο αρνητική κριτική για την PISA ενώ καμιά προσπάθεια ενημέρωσης και ενθάρρυνσης. Το επίπεδο από την σκοπιά των ακαδημαϊκών φαίνεται να έχει καθοδική πορεία αντί αυξητική. Οι μαθητές δεν έχουν αναπτυγμένη κριτική σκέψη, η αδυναμία κατανόησης κειμένου συνεχίζεται, η εξετασιοκεντρική προσέγγιση συνεχίζεται και το σύστημα συντηρεί επιφανειακή γνώση χωρίς εμπάθυνση.

Από την επιστημονική σκοπιά δηλώθηκε ότι οι μαθητές μας έχουν γνώση αλλά δεν έχουν ικανότητες. Το αναλυτικό πρόγραμμα δεν τους παρέχει δυνατότητα ανάπτυξης της αναλυτικής σκέψης και επομένως ούτε της κριτικής. Το γεγονός ότι οι μαθητές έχουν χαμηλή ικανότητα κατανόησης κειμένου μαζί με το γεγονός ότι τα κείμενα όπως διατυπώνονται στην ΠΙΖΑ εμπεριέχουν μαθηματική λογική πολλαπλασιάζει το πρόβλημα ικανότητας ανάλυσης λεκτικών μαθηματικών και επιστήμης προβλημάτων/θεμάτων. Πρόβλημα υπάρχει επίσης στην ανάπτυξη ταχύτητας σκέψης και ανάπτυξη μνήμης η οποία σχετίζεται με την ικανότητα γρήγορης ανάλυσης λεκτικών θεμάτων που εμφανίζονται στην ΠΙΖΑ, δηλαδή ένα λεκτικό πρόβλημα μισής σελίδας όπου η τελική απάντηση είναι ένας αριθμός.

Δηλώσεις από επιστήμονες σχολίασαν το γεγονός ότι ο κόσμος δεν διαβάζει βιβλία ή δεν έμαθε να διαβάζει βιβλία και απαντήσεις υπάρχουν σε σχέση με το υπερφορτωμένο αναλυτικό πρόγραμμα που δεν αφήνει περιθώρια χρόνου για επικοινωνίες και διάλογο. Μεταξύ των εισηγήσεων ήταν και η εισήγηση για σχεδιασμένη μείωση της ύλης κατά 40% ώστε να υπάρχει χρόνος εμπάθυνσης, κατανόησης, ανάπτυξης ικανοτήτων και δεξιοτήτων, ανάπτυξη την μνήμης και την επικοινωνίας, παράμετροι που βρίσκονται στις προτεραιότητες των εργοδοτών και όσων προσφέρουν εργασία αλλά αυτά ακριβώς προσπαθεί να μετρήσει η έρευνα ΠΙΖΑ.

***Επιμέλεια**

Καθηγητής Γρηγόρης Μακρίδης
Πρόεδρος Ιδρύματος ΘΑΛΗΣ
Πρόεδρος Κυπριακής Μαθηματικής Εταιρείας
ΓΔ PROGNOSIS
info@thalescyprus.com, cms@cms.org.cy
T. 22283600, 22378101